

Warszawa, dnia 9 maja 2017 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW
WM6.811.1.2017

WM6.811.1.2017

Pan
Krzysztof Kwiatkowski
Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

w związku z otrzymanym wystąpieniem pokontrolnym Najwyższej Izby Kontroli, dotyczącym kontroli P/17/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w części 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa, przekazuję poniżej wyjaśnienia do uwag sformułowanych w wystąpieniu.

W odniesieniu do pkt IV.3 *Wyniki kontroli - ewidencja księgowa*:

Minister Finansów zgodnie z deklaracją zawartą w piśmie z dnia 11 maja 2015 r. do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli dążył do ustanowienia i prowadzenia ksiąg rachunkowych połączonej części 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa w oparciu o ustawę o rachunkowości, w takim zakresie w jakim będzie to zgodne z przepisami prawa.

Zarządzeniem nr 8 Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 2016 r. wprowadzono zasady (politykę) rachunkowości obejmujące części budżetu państwa: 19, 79, 82 i 84, jednakże ze względu na specyfikę cz. 79 bp we wspomnianym zarządzeniu wyraźnie wskazano, że w zakresie cz. 79 bp prowadzona jest ewidencja księgowa, a nie, jak w przypadku pozostałych części budżetowych, księgi rachunkowe. Zgodnie z przedmiotowymi zasadami do prowadzenia ewidencji księgowej stosuje się zasady obowiązujące dla ksiąg rachunkowych. Ponadto ewidencja księgowa prowadzona przez NBP i BGK może być prowadzona w walucie obcej. Obecnie obowiązujące zasady z dnia 24 maja 2016 r. powtarzają powyższe reguły.

NIK kontrolując treść merytoryczną zasad rachunkowości ówczesnej cz. 78 bp w ramach wykonania budżetu w 2014 r. wskazał na brak w zatwierdzonym przez Ministra Finansów planie kont - konta 590 – pozycje wymiany i konta 599 – równowartość pozycji wymiany. Stwierdzono, że „W celu zachowania równowagi wyceny jednostka stosowała dwa konta nie przewidziane w planie kont zatwierdzonym do stosowania przez Ministra Finansów tj. konto 590 „Pozycja wymiany” i 599 „Równowartość pozycji wymian”. Taki sposób ewidencji uniemożliwia sprawdzenie spójności ksiąg rachunkowych poprzez porównanie zgodności obrotów dziennika z obrotami zestawienia obrotów i sald kont syntetycznych w przeliczeniu na walutę polską.” (str. 12). Zatem, mając na uwadze postanowienia art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości we wskazanych wyżej zasadach, w tym w ramach planu kont, oba wspomniane konta zostały uregulowane w zasadach (polityki) rachunkowości wprowadzonych w 2016 roku, o których mowa wyżej.

Jeszcze raz należy podkreślić, że operacje ewidencjonowane w cz. 79 bp są nierozdzielnie związane z zobowiązaniami i należnościami Skarbu Państwa (rozchodami i przychodami) ujmowanymi w cz. 98 bp – przychody i rozchody związane z finansowaniem potrzeb pożyczkowych budżetu państwa. Tym samym, cz. 79 bp podlega – w opinii MF –

bezpośredniemu wyłączeniu z obowiązku stosowania ustawy o rachunkowości zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 wspomnianej ustawy. Wynika to z faktu, że Skarb Państwa zaciągając dług (np. emitując obligacje) osiąga przychód w cz. 98 bp i jednocześnie, w zamian za możliwość korzystania z pożyczonych środków, zobowiązuje się wobec wierzycieli do realizacji określonych obowiązków: (i) spłaty kapitału w terminie zapadalności pożyczki oraz (ii) okresowej wypłaty odsetek. Zatem nie jest możliwe prowadzenie ewidencji księgowej cz. 79 bp według wszystkich zasad określonych w ustawie o rachunkowości bez zmian w ustawie o finansach publicznych, gdyż naruszałoby to zasadę przejrzystości finansów publicznych.

Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o finansach publicznych (uofp) jednostki sektora finansów publicznych prowadzą rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad określonych w uofp. Z realizacji zasad uofp wynika, że nie jest zasadne merytorycznie ani pod względem formalnym stosowanie do operacji Skarbu Państwa we wskazanym wyżej zakresie wprost wszystkich przepisów ustawy o rachunkowości. Zatem podtrzymuję stanowisko Ministra Rozwoju i Finansów zawarte w piśmie z dnia 6 kwietnia 2017 r., sygn. pisma BKW2.0273.16.2017.

W odniesieniu do pkt III. *Ocena kontrolowanej działalności* oraz IV.4 *Wyniki kontroli - sprawozdania*:

W akapicie 4 pkt III *Ocena kontrolowanej działalności* wskazuje się „nieprawidłowe kwoty należności, które wynikały z nieprzekazania odpowiednich danych o stanie należności przez komórkę merytoryczną Ministerstwa Finansów do Banku Gospodarstwa Krajowego (...) zawyżenie należności Skarbu Państwa o 15.818,7 tys. zł”. W pkt IV *Wyniki kontroli* w podpunkcie 4 sprawozdania również wskazano, że niepomniejszenie stanu należności przez Bank Gospodarstwa Krajowego w związku przejęciem zabezpieczeń w styczniu 2016 r. nastąpiło z uwagi na nieprzekazanie prawidłowych danych.

Podkreślić należy, że w trakcie kontroli – w odpowiedzi z dnia 17 marca br. na pismo NIK z dnia 8 marca nr (KBF.410.001.10.2014/FN4-EG) - wyeliminowano wszelkie nieprawidłowości, dokonano korekty i wszelkich wyjaśnień, które dotyczyły sfery rachunkowej przejętych papierów wartościowych SK Bank.